

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde son yıllarda artış gösteren bireysel silahlanmanın; ruhsatlı ve ruhsatsız silahların yaygınlaşmasının, yasa dışı silah ticaretinin, sosyal medya ve internet üzerinden silaha erişimi kolaylaştıran yapıların, kurusıkı silahların dönüştürülerek suçlarda kullanılmasının, organize suç örgütleri ile uyuşturucu ve madde bağımlılığı çevrelerinde silah kullanımının artmasının toplum güvenliği üzerindeki etkilerinin araştırılması; silahlı şiddeti önlemeye yönelik mevcut denetim ve yaptırım mekanizmalarının yeterliliğinin değerlendirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Yüksel ARSLAN

Ankara Milletvekili

GEREKÇE

Bireysel silahlanma, artık yalnızca bir asayiş meselesi olmaktan çıkmış; toplum huzurunu, kamu güvenliğini ve vatandaşlarımızın can güvenliğini doğrudan tehdit eden çok boyutlu bir soruna dönüşmüştür.

Son yıllarda aile içi şiddet olaylarında, sokak çatışmalarında, trafik kavgalarında, düğün ve kutlamalarda, gençler arasında yaşanan şiddet olaylarında ve organize suç faaliyetlerinde ateşli silah kullanımının arttığı görülmektedir. En küçük tartışmaların dahi silahlı çatışmaya dönüşmesi, bireysel silahlanmanın ulaştığı boyutu gözler önüne sermektedir.

Türkiye’de bireysel silahlanmanın gerçek boyutuna ilişkin kamuoyunda farklı veriler bulunmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü, geçmiş yıllarda “25 milyon ruhsatsız, 2,5 milyon ruhsatlı silah” iddialarını çarpıtılmış bilgi olarak nitelendirmiştir. Buna karşılık Small Arms Survey’in 2017 tahminine göre Türkiye’de sivillerin elinde yaklaşık 13 milyon 249 bin ateşli silah bulunduğu, bunun 2 milyon 500 bininin kayıtlı, 10 milyon 749 bininin kayıt dışı olduğu tahmin edilmiştir. Aynı veriye göre Türkiye’de her 100 kişiye düşen sivil ateşli silah sayısı 16,5 olarak hesaplanmıştır.

Bu oran; İspanya, Hollanda, Polonya ve Birleşik Krallık gibi birçok Avrupa ülkesinin üzerindedir. Söz konusu verilere göre her 100 kişiye düşen sivil ateşli silah sayısı; İspanya’da yaklaşık 7,5, Hollanda’da yaklaşık 2,6, Polonya’da yaklaşık 2,5, Birleşik Krallık’ta ise yaklaşık 4,6 seviyesindedir. Bu tablo, Türkiye’de bireysel silahlanmanın birçok Avrupa ülkesine kıyasla daha yüksek seviyelere ulaştığını göstermektedir.

Sorunun en dikkat çekici yönlerinden biri ise ruhsatsız silahların yaygınlığıdır. Emniyet birimlerince gerçekleştirilen operasyonlarda her yıl on binlerce ruhsatsız silah ele geçirilmekte; yasa dışı silah ticareti yapan organize yapılar ortaya çıkarılmaktadır. Anadolu Ajansı’nın İçişleri Bakanlığı verilerine dayandığı habere göre, 2025 yılında ülke genelinde 110 bin 104 ruhsatsız silah ele geçirilmiş; bunların 50 bin 219’u tabanca, 35 bin 724’ü av tüfeği, 22 bin 669’u kurusıkı tabanca, 1.492’si uzun namlulu silah olmuştur. Aynı dönemde 119 bin 175 kişi hakkında ruhsatsız silah bulundurma, taşıma ve silah ticareti kapsamında işlem yapılmıştır.

Bu tablo, ruhsatsız silahlanmanın münferit değil, yaygın ve örgütlü yönleri olan bir sorun olduğunu göstermektedir.

Ayrıca kurusıkı tabancaların dönüştürülmesi, internet ve sosyal medya üzerinden silah temini, kaçak silah ticareti, düğün ve kutlamalarda silah kullanımı, gençler arasında silah taşımanın bir “güç gösterisi” veya “öz güven aracı” hâline gelmesi gibi başlıkların ayrıca araştırılması gerekmektedir. Özellikle sosyal medya platformları ve internet üzerinden yasa dışı silah satışına yönelik faaliyetlerin artması, denetim mekanizmalarının yetersiz kaldığı yönündeki kaygıları güçlendirmektedir.

Uyuşturucu ve madde bağımlılığı ile silahlı şiddet arasındaki ilişki de özellikle araştırılması gereken bir başlıktır. Akademik çalışmalarda uyuşturucu kullanımı ile suç işleme arasında pozitif ilişki bulunduğu; madde kullanımı ile öfke, fiziksel şiddet uygulama ve çeşitli şiddet davranışları arasında anlamlı bağlantılar tespit edildiği belirtilmektedir. Bir çalışmada uyuşturucu kullanımı ile suç işleme arasında $r=0.403$, madde kullanımı ile çeşitli şiddet davranışları arasında $r=0.280$ düzeyinde pozitif ilişki bulunmuştur.

Ülkemizdeki temel sorun yalnızca “silah var mı, yok mu?” sorunu değildir. Asıl araştırılması gereken; silaha kimlerin eriştiği, ruhsatlandırma süreçlerinin nasıl işlediği, psikiyatrik değerlendirmelerin yeterli olup olmadığı, madde bağımlılığı geçmişi olan kişilerin silaha erişiminin nasıl denetlendiği, ruhsatsız silahların hangi kanallardan temin edildiği ve silahlı suçların ne kadarının uyuşturucu ticareti ya da madde bağımlılığı ile ilişkili olduğudur.

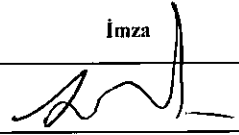
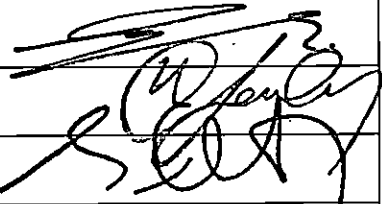
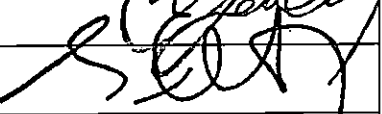
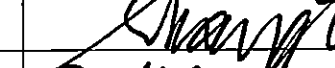
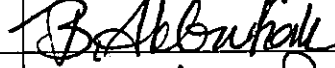
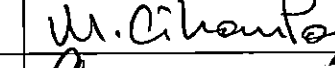
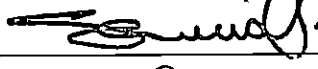
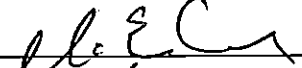
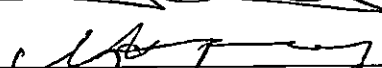
Bu kapsamda;

1. Türkiye’de ruhsatlı ve ruhsatsız silahların gerçek sayısının ne olduğunun,
2. Ruhsatsız silahların hangi yollarla temin edildiğinin,
3. Sosyal medya ve internet üzerinden yapılan yasa dışı silah satışlarının boyutunun,
4. Organize suç örgütleri ile yasa dışı silah ticareti arasındaki ilişkinin,
5. Uyuşturucu ve madde bağımlılığı ile silahlı suçlar arasındaki bağlantının,
6. Silahlı şiddet olaylarının yaş, bölge ve suç türlerine göre dağılımının,
7. Kurusıkı silahların dönüştürülerek suçlarda kullanılmasının nasıl önlenebileceğinin,
8. Silah ruhsatı verilmeden önce yapılan sağlık ve psikolojik değerlendirmelerin yeterliliğinin,
9. Avrupa ülkelerinde uygulanan silah denetim sistemlerinin ve yaptırımların,

10. Türkiye’de bireysel silahlanmayı azaltmaya yönelik alınması gereken tedbirlerin ayrıntılı şekilde araştırılması büyük önem taşımaktadır.

Sonuç olarak; bireysel silahlanma, organize suçtan uyuşturucu ile mücadeleye, aile içi şiddetten gençlik suçlarına kadar birçok alanı doğrudan etkileyen ciddi bir toplumsal güvenlik sorunudur. Toplum huzurunun korunması, vatandaşlarımızın can güvenliğinin sağlanması ve silahlı şiddetin önlenmesi ve konunun tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

Milletvekili	Seçim Bölgesi	İmza
A. Serkan Gökkin	Hatay	
Y. Selçuk Taloğlu	Bursa	
Hakan Seref Olgun	Afyonkarahisar	
Ehmet Usta	Samsun	
Hüsnü KURBAN	İzmir	
Burhanettin Kocaman	Mersin	
Lütfullah Kaya	Yozgat	
Burak Akburak	İstanbul	
M. Cihan Paçacı	İstanbul	
Yasin Öztürk	Denizli	
İsmail Sinet	Manisa	
Alihan Erhan	Uşak	
Burhanettin Kocaman	Mersin	
AYYIL TURKES TAS	Adana	
Selcan Paçacı	Tekirdağ	
Selçuk Taloğlu	Bursa	
Hasan Toktaş	Bursa	
Yakup AYDIN	Trabzon	
Mehmet Akdeniz	Edirne	
Ridvan U2	Çanakkale	
Ahmet Esref Fakelak	Ankara	
Ömer Karabacak	Aydın	